

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ II – Đề số 3**Môn: Tiếng Việt - Lớp 5****Bộ sách Chân trời sáng tạo****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Mục tiêu**

- Ôn tập lý thuyết giữa học kì II của chương trình sách giáo khoa Tiếng Việt 5 – Chân trời sáng tạo.
- Vận dụng linh hoạt lý thuyết đã học trong việc giải quyết các câu hỏi trắc nghiệm và tự luận Tiếng Việt.

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng**

GV cho học sinh đọc một đoạn trong các bài tập đọc và trả lời một số câu hỏi về nội dung đoạn vừa đọc theo quy định.

II. Đọc thầm văn bản sau:**Một ước mơ**

Hồi nhỏ, tôi rất thích đi học và tất cả những gì thuộc về nó: lớp học, bảng đen, sách vở, những người bạn, tiếng giảng bài của thầy cô, ... Và luôn ao ước sẽ có một ngày, tôi tự hào giương cao tấm bằng tốt nghiệp trong niềm vui sướng và ánh mắt mừng vui của mọi người.

Nhưng tôi là con một gia đình nghèo, đông anh em. Tôi phải quyết định nghỉ học và xin làm việc trong một tiệm bánh. Từ đó ước mơ của tôi cũng lụi tàn dần.

Lớn lên, như bao người phụ nữ khác, tôi lấy chồng, sinh con. Tôi quyết tâm không để các con mình thất học, phải sống khổ sở như tôi. Và hai vợ chồng tôi đã làm việc cật lực để nuôi dạy các con thành tài.

Duy chỉ có cô con gái út Lin-đa là có vấn đề. Lin-đa từ nhỏ đã ốm yếu, khó nuôi, nên ít có trường nào nhận dạy bé lâu dài. Không đành lòng nhìn con đi theo vết xe đổ của mình, tôi bắt đầu hỏi thăm và tìm hiểu. Cuối cùng, tôi cũng kiếm được trường, đăng kí không chỉ cho Lin-đa mà còn cho cả tôi cùng học nữa. Tôi muốn ở bên cạnh con, giúp đỡ nó và sâu xa hơn là tiếp tục thực hiện giấc mơ của mình.

Thật là thú vị khi lại được đến trường. Nhưng cũng không dễ dàng chút nào khi ở tuổi 58, tôi phải vừa làm công việc nhà, vừa đánh vật với những con số. Hai mẹ con tôi luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập. Cứ thế cho đến ngày chúng tôi tốt nghiệp.

Thật không ngờ, đến cuối đời, tôi mới được sống cho mình, cho hạnh phúc và ước mơ của mình. Có lẽ hơi trễ một chút nhưng tôi nhận ra một điều: đừng bao giờ chôn vùi những ước mơ! Hãy vững tin rằng, một ngày mai ta sẽ biến chúng thành hiện thực. Không cần phải nhờ vào những điều kì diệu ở đâu xa, mà tất cả những gì ta đạt được hôm nay là do sự phấn đấu không ngừng, và quyết tâm không từ bỏ niềm mơ ước trong lòng mỗi chúng ta. Quả thật, sẽ không bao giờ là quá muộn để bạn bắt đầu một giấc mơ!

Khoanh vào chữ cái trước ý trả lời đúng nhất hoặc làm theo yêu cầu:

Câu 1. Tác giả trong câu chuyện có ước mơ gì?

- A. Được mọi người khen ngợi.
- B. Được làm việc trong tiệm bánh.
- C. Được đi học và tốt nghiệp.
- D. Nuôi dạy các con thành tài.

Câu 2. Dựa vào nội dung bài đọc, hãy xác định những điều dưới đây đúng hay sai. Đúng ghi Đ; sai ghi S:

Thông tin	Trả lời
Vì gia đình nghèo, đồng anh em nên tác giả quyết định đi học để giúp đỡ gia đình.	
Tác giả quyết tâm lao động cật lực để nuôi dạy các con thành tài.	
Tác giả muốn ở bên cạnh con, giúp đỡ và tiếp tục thực hiện giấc mơ của mình.	
Khi tiếp tục đi học, tác giả thấy rất dễ dàng vì đi học rất thú vị.	

Câu 3. Vì sao tác giả lại muốn đi học khi tuổi không còn trẻ nữa?

.....

.....

.....

Câu 4. Những chi tiết nào nói đúng và đủ sự khó khăn của tác giả khi đi học cùng con?

- A. Không có trường nào nhận, bắt đầu hỏi thăm và đi tìm hiểu về trường.
- B. Tìm trường học cho con, đăng kí cho con và mình cùng học.
- C. Ở bên cạnh con, giúp đỡ, động viên con, học bài của mình.
- D. An ủi, giúp đỡ con, tuổi cao, vừa làm việc nhà, vừa học bài của mình.

Câu 5. Câu chuyện muốn nói với em điều gì?

- A. Đừng bao giờ chôn vùi những ước mơ. Nếu quyết tâm và nỗ lực phấn đấu thì ta sẽ đạt được điều ta mơ ước.
- B. Thật hạnh phúc khi ta thực hiện được những ước mơ từ nhỏ của mình.
- C. Hãy mơ mộng một chút cho cuộc đời thêm tươi đẹp vì điều đó có thể xảy ra.
- D. Hãy vững tin rằng, một ngày mai ước mơ của ta sẽ thành hiện thực.

Câu 6. Cảm nhận của em về người mẹ trong câu chuyện trên.

.....

.....

.....

.....

Câu 7. Trong các câu sau câu nào là câu ghép?

- A. Hồi nhỏ, tôi rất thích đi học.
- B. Tôi là con một gia đình nghèo, đồng anh em.
- C. Tôi phải quyết định nghỉ học và tôi xin làm việc trong một tiệm bánh.

D. Hai mẹ con tôi luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập.

Câu 8. Thêm kết từ và vế câu vào chỗ chấm để tạo câu ghép và cho biết các vế câu ghép nối với nhau bằng cách nào?

..... nên tôi được cô giáo khen.

Các vế câu ghép nối với nhau bằng: .....

Câu 9. Trong hai câu văn sau: “Hai mẹ con tôi luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập. **Cứ thế cho đến ngày chúng tôi tốt nghiệp.**” Câu in đậm liên kết với câu đứng trước bằng cách nào?

- A. Bằng cách lặp từ ngữ. (Từ ngữ lặp lại là:.....)
- B. Bằng cách dùng từ có tác dụng nối. (Từ nối là.....)
- C. Bằng cách thay thế từ ngữ. (Từ ngữ ..... ở câu 2 thay thế cho..... ở câu 1)
- D. Bằng cách lặp từ ngữ và dùng từ ngữ nối. (Từ lặp lại là: .....; Từ nối là:...)

Câu 10. Trong vai con gái út Lin-da, em hãy viết một câu ghép có sử dụng kết từ nối các vế câu để nói với mẹ trong buổi lễ tốt nghiệp.

.....
.....
.....

B. Kiểm tra viết

Đề bài: Viết bài văn tả một cô giáo mà em yêu quý.

----- **Hết** -----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAHAY.COM**

1. C	4. D	A. 5	7. C	9. B
------	------	------	------	------

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng****II. Đọc thầm văn bản sau:**

Câu 1. Tác giả trong câu chuyện có ước mơ gì?

- A. Được mọi người khen ngợi.
- B. Được làm việc trong tiệm bánh.
- C. Được đi học và tốt nghiệp.
- D. Nuôi dạy các con thành tài.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ nhất của bài đọc để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Tác giả trong câu chuyện có ước mơ được đi học và tốt nghiệp.

Đáp án C.

Câu 2. Dựa vào nội dung bài đọc, hãy xác định những điều dưới đây đúng hay sai. Đúng ghi Đ; sai ghi S:

Thông tin	Trả lời
Vì gia đình nghèo, đồng anh em nên tác giả quyết định đi học để giúp đỡ gia đình.	
Tác giả quyết tâm lao động cật lực để nuôi dạy các con thành tài.	
Tác giả muốn ở bên cạnh con, giúp đỡ và tiếp tục thực hiện giấc mơ của mình.	
Khi tiếp tục đi học, tác giả thấy rất dễ dàng vì đi học rất thú vị.	

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn hai, ba, bốn, sáu để xác định tính đúng sai của thông tin.

Lời giải chi tiết:

Thông tin	Trả lời
Vì gia đình nghèo, đồng anh em nên tác giả quyết định đi học để giúp đỡ gia đình.	S
Tác giả quyết tâm lao động cật lực để nuôi dạy các con thành tài.	Đ
Tác giả muốn ở bên cạnh con, giúp đỡ và tiếp tục thực hiện giấc mơ của mình.	Đ
Khi tiếp tục đi học, tác giả thấy rất dễ dàng vì đi học rất thú vị.	S

Câu 3. Vì sao tác giả lại muốn đi học khi tuổi không còn trẻ nữa?

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ tư để trả lời câu hỏi.

Lời giải chi tiết:

Tác giả muốn đi học khi tuổi không còn trẻ nữa vì tác giả muốn ở bên cạnh con, giúp đỡ con và sâu xa hơn là tiếp tục thực hiện giấc mơ của mình.

Câu 4. Những chi tiết nào nói đúng và đủ sự khó khăn của tác giả khi đi học cùng con?

- A. Không có trường nào nhận, bắt đầu hỏi thăm và đi tìm hiểu về trường.
- B. Tìm trường học cho con, đăng kí cho con và mình cùng học.
- C. Ở bên cạnh con, giúp đỡ, động viên con, học bài của mình.
- D. An ủi, giúp đỡ con, tuổi cao, vừa làm việc nhà, vừa học bài của mình.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ năm để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Những chi tiết nói đúng và đủ sự khó khăn của tác giả khi đi học cùng con là: an ủi, giúp đỡ con, tuổi cao, vừa làm việc nhà, vừa học bài của mình.

Đáp án D.

Câu 5. Câu chuyện muốn nói với em điều gì?

- A. Đừng bao giờ chôn vùi những ước mơ. Nếu quyết tâm và nỗ lực phấn đấu thì ta sẽ đạt được điều ta mơ ước.
- B. Thật hạnh phúc khi ta thực hiện được những ước mơ từ nhỏ của mình.
- C. Hãy mơ mộng một chút cho cuộc đời thêm tươi đẹp vì điều đó có thể xảy ra.
- D. Hãy vững tin rằng, một ngày mai ước mơ của ta sẽ thành hiện thực.

Phương pháp giải:

Qua hành động và suy nghĩ của tác giả từ lúc bé đến khi có gia đình em rút ra bài học.

Lời giải chi tiết:

Câu chuyện muốn nói với em rằng: Đừng bao giờ chôn vùi những ước mơ. Nếu quyết tâm và nỗ lực phấn đấu thì ta sẽ đạt được điều ta mơ ước.

Đáp án A.

Câu 6. Cảm nhận của em về người mẹ trong câu chuyện trên.

Phương pháp giải:

Em đọc lại các hành động của người mẹ rồi nêu cảm nhận về tính cách, phẩm chất của người mẹ đó.

Lời giải chi tiết:

Người mẹ trong câu chuyện là một người yêu thương con, mạnh mẽ, không bao giờ từ bỏ ước mơ của mình.

Câu 7. Trong các câu sau câu nào là câu ghép?

- A. Hồi nhỏ, tôi rất thích đi học.
- B. Tôi là con một gia đình nghèo, đông anh em.
- C. Tôi phải quyết định nghỉ học và tôi xin làm việc trong một tiệm bánh.
- D. Hai mẹ con tôi luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập.

Phương pháp giải:

Em xác định thành phần câu, vẽ câu để tìm ra câu ghép.

Lời giải chi tiết:

Câu A: Hồi nhỏ, tôi (CN) / rất thích đi học (VN).

Câu B: Tôi (CN) / là con một gia đình nghèo, đông anh em (VN).

Câu D: Hai mẹ con tôi (CN) / luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập (VN).

Câu ghép là: Tôi (CN1) / phải quyết định nghỉ học (VN1) và tôi (CN2) / xin làm việc trong một tiệm bánh (VN2).

Đáp án C.

Câu 8. Thêm kết từ và vế câu vào chỗ chấm để tạo câu ghép và cho biết các vế câu ghép nối với nhau bằng cách nào?

..... nên tôi được cô giáo khen.

Các vế câu ghép nối với nhau bằng: .....

Phương pháp giải:

Em nhớ lại các tác dụng của dấu gạch ngang và xác định vị trí dấu gạch ngang.

Lời giải chi tiết:

Vì tôi học bài rất chăm chỉ nên tôi được cô giáo khen.

Các vế câu ghép nối với nhau bằng cặp kết từ “vì...nên...”.

Câu 9. Trong hai câu văn sau: “Hai mẹ con tôi luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập. Cứ thế cho đến ngày chúng tôi tốt nghiệp.” Câu in đậm liên kết với câu đứng trước bằng cách nào?

A. Bằng cách lặp từ ngữ. (Từ ngữ lặp lại là:.....)

B. Bằng cách dùng từ có tác dụng nối. (Từ nối là:.....)

C. Bằng cách thay thế từ ngữ. (Từ ngữ ..... ở câu 2 thay thế cho.....ở câu 1)

D. Bằng cách lặp từ ngữ và dùng từ ngữ nối. (Từ lặp lại là: .....; Từ nối là:...)

Phương pháp giải:

Em nhớ lại các cách liên kết câu và chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Trong hai câu văn sau: “Hai mẹ con tôi luôn động viên, an ủi và giúp đỡ nhau trong học tập. **Cứ thế cho đến ngày chúng tôi tốt nghiệp.**” Câu in đậm liên kết với câu đứng trước bằng cách dùng từ có tác dụng nối “Cứ thế”.

Đáp án B.

Câu 10. Trong vai con gái út Lin-da, em hãy viết một câu ghép có sử dụng kết từ nối các vế câu để nói với mẹ trong buổi lễ tốt nghiệp.

Phương pháp giải:

Em đóng vai Lin-da nói lời cảm ơn mẹ bằng câu ghép có sử dụng kết từ.

Lời giải chi tiết:

Mẹ ơi, hôm nay con (CN1) / cảm thấy rất tự hào (VN1) vì mẹ (CN2) / đã đồng hành cùng con vượt qua những khó khăn và truyền cảm hứng cho con về sự kiên trì và ước mơ không bao giờ tắt (VN2).

B. Kiểm tra viết

Phương pháp giải:

- Em xác định đối tượng miêu tả và lập dàn ý về đối tượng đó với bố cục 3 phần.
- Dựa trên dàn ý đã lập để viết bài văn hoàn chỉnh.

Lời giải chi tiết:

Dàn ý :

1. Mở bài: Giới thiệu về cô giáo mà em định tả

- Đó là cô giáo dạy em năm lớp mấy?

2. Thân bài:

a. Tả bao quát

- Cô giáo tên là gì?
- Năm nay cô bao nhiêu tuổi?
- Cô dạy môn học nào?
- Cô có vóc dáng thế nào?

b. Tả chi tiết

- Tả ngoại hình

+ Khuôn mặt

+ Mái tóc

+ Trang phục

- Tả tính cách

+ Tính cách của cô như thế nào?

+ Em ấn tượng với phẩm chất nào của cô nhất?

- Kể về một kỉ niệm của em và cô

3. Kết bài: Tình cảm của em với cô giáo

Bài tham khảo 1:

Trong những năm học ở cấp một có rất nhiều thầy cô đã dạy em, ai em cũng quý cũng yêu. Nhưng người em dành nhiều tình thương nhất, đó là cô Hồng Nga - người đã dìu dắt em trong năm học lớp ba.

Cô Nga năm nay khoảng hai mươi lăm, hai mươi sáu tuổi. Điều mà ai cũng có thể thấy được khi tiếp xúc với cô đó là lòng yêu nghề và yêu trẻ vô cùng. Mỗi khi có bước vào lớp, nụ cười tươi thắm khoe hai hàm răng trắng đều như hạt bắp luôn nở trên môi. Mái tóc dày, đen mượt thả ngang lưng rất phù hợp với gương mặt trái xoan thanh tú. Miệng cô hơi nhỏ nên khi cười chúm chím như một nụ hoa. Chúng em thích nhất khi cô đến lớp và bộ áo dài màu xanh da trời thướt tha, dịu dàng. Lúc đó, em thấy cô trẻ trông rất trẻ trung và duyên dáng.

Chúng em rất thích nghe cô giảng bài. Cô có giọng nói rất nhẹ nhàng và trong trẻo kết hợp với phong cách vui tươi dí dỏm càng làm cho giờ dạy thêm sinh động, hấp dẫn. Cô hay tìm kể cho chúng em nghe những câu chuyện xoay quanh câu tục ngữ: "Có công mài sắt, có ngày nên kim" để khuyên nhủ các bạn chưa chăm chỉ, kiên trì trong học tập. Em còn nhớ, mặc dù cô bận rất nhiều việc nhưng cô vẫn dành thời gian để đến thăm từng nhà học sinh. Có một lần, em bị ốm nặng đột ngột phải nghỉ học ở nhà. Không ngờ, sau khi tan trường

về cô đã không ngại đường sá, nắng gắt vội đến thăm cô học trò nhỏ. Tấm lòng tận tụy vì học sinh của cô đã làm cả nhà em vô cùng cảm động! Đặc biệt cô còn dành nhiều thì giờ để chăm chút các bạn nghèo các bạn chưa ngoan. Lúc ấy trong lớp em có bạn Hùng mồ côi mẹ ít được ba quan tâm chăm sóc, bạn thường nghỉ học, thỉnh thoảng cô mua cho bạn vài cuốn tập hoặc quyển sách hay. Nhờ tình thương của cô và lớp 5A chúng em, bạn Hùng đã khắc phục dần khuyết điểm và học tập tiến bộ rõ rệt vào cuối học kì một. Cuối năm ấy, lớp em lại nhận được cờ khen của Ban giám hiệu trường. Cô bảo đó là thành tích của tập thể chúng em. Nhưng riêng em, em nghĩ vinh quang đó phần lớn chính là nhờ công lao dạy dỗ của cô vậy!

Giờ đây, dù chúng em đã xa cô, xa mái trường cấp 1 thân yêu để lên học cấp 2. Chúng em mãi mãi vẫn còn nhớ như in gương mặt, dáng đi, giọng nói, tiếng cười thân yêu của cô giáo Nga ngày nào. Sau này, khi em đã khôn lớn và biết nghĩ, em càng quý, càng trân trọng tình thương cô đã dành cho chúng em, đám học trò nhỏ chưa ngoan lắm! Cô ơi, em xin hứa sẽ cố gắng học thật giỏi, thật chăm và ngoan hơn để không phụ lòng mong mỏi của cô đối với chúng em.

Bài tham khảo 2 :

Người ta thường ví cô giáo là người mẹ thứ hai của những người học trò. Em cảm thấy lời ví von đó quả thật rất đúng đắn. Bởi với em, cô Ngọc Hà - giáo viên chủ nhiệm của em từ lớp 1 cho đến nay thực sự là một người mẹ yêu dấu của đàn con 5A.

Cô Hà - người mà em và các bạn vẫn gọi thân mật là mẹ Hà năm nay đã gần bốn mươi tuổi. Tuy vậy, cô vẫn trông rất trẻ và tươi tắn lắm. Mẹ Hà có dáng người nhỏ nhắn, mảnh mai, nổi bật với mái tóc màu nâu hạt dẻ suôn mượt, dài ngang vai. Với mái tóc đó thôi mà mỗi ngày cô lại biến tấu một cách đa dạng hơn hẳn. Có lúc cô tết đuôi sam, có lúc buộc lên một nửa, có lúc uốn xoắn nhẹ ở đuôi, có lúc thì buộc đuôi ngựa. Chỉ có một điều luôn không thay đổi là cái tóc mái ở trước trán của cô. Vì cô thường bảo cô khá tự ti về cái trán ngắn của mình, nên mới để mái để che đi. Khuôn mặt của cô có dáng tròn bầu, hai má phúng phính như em bé. Đôi mắt của cô là mắt một mí, lại hay cười nên lúc nào trông cũng cong cong như hai vành trăng non. Cái mũi của cô khá nhỏ, hơi hếch lên. Hễ trời trở lạnh, mũi cô sẽ đỏ ửng lên trông đáng yêu vô cùng. Khuôn miệng của cô Hà khá nhỏ, nên khi cười nói cứ chúm cha chúm chim. Bàn tay cô Hà thon dài và ấm áp. Nó có vết chai ở ngón tay do thời gian dài cầm phấn, cầm bút. Em vẫn nhớ như in cảm giác khi cô dùng đôi tay đó nắm lấy tay em hướng dẫn viết chữ, khi cô xoa đầu em, vỗ lưng em cổ vũ tinh thần.

Tính cách của cô Hà rất gần gũi và thân thiện. Các thầy cô trong trường ai ai cũng biết cô và hay trò chuyện với cô. Cả các bác lao công, đầu bếp ở căn-tin cũng biết ngay khi chúng em giới thiệu là học sinh của cô Hà. Tính cách ấy còn giúp cô gần gũi hơn với các học sinh của mình. Với chúng em, cô vừa là cô giáo, vừa là người mẹ thứ hai, vừa là bạn bè. Chúng em có thể chia sẻ với cô những suy nghĩ và cảm xúc của bản thân để được cô tư vấn, chỉ dẫn cho. Khi vui chơi, cô hòa nhập với chúng em hết mình, nhưng trong giờ học, cô cũng rất nghiêm khắc. Nhờ thế mà lớp em luôn học tập chăm chỉ và phấn đấu vươn lên từng ngày.

Lúc nào, em cũng cảm thấy may mắn khi được là một trong bốn mươi người con của mẹ Hà trong những năm học tập dưới mái trường tiểu học. Ít tháng nữa thôi, em và các bạn sẽ rời xa cánh chim của mẹ Hà

để bước tiếp con đường mới. Nhưng chắc chắn, em sẽ không bao giờ quên những bài học và kỉ niệm tuyệt vời suốt năm năm qua với mẹ Hà.